

0-1
85

ТЕОДОРЪ ДРАГАНОВЪ

ЗОВЪ ОТЪ УГАРИТЪ

Издание на библиотека „Родна Лира“ № 5.

1928

СОФИЯ

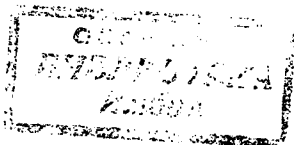
Теодоръ Драгановъ

ЗОВЪ ОТЪ УГАРИТЪ

1928

СОФИЯ

302083

КОРИЦАТА Е РАБОТЕНА ОТЪ СТЕФАНЪ ПЕЙЧВЪ—РИМЪ

РОДИНА

1

Въ разпънати пламъци свиря,
катъ буря надъ ширни гори,
въ сърцето ти злобна рапира —
съ размахъ за пробуда въ зори.

И ти се повдигашъ злочеста,
о майко, безсмъртна земя,
но съ кървави стъпки посрѣща
новъ ужасъ стокрила мечта.

Въ привечерь, въ зори, или денемъ
съ разкъсани жалби цъвти —
следъ тебе въвъ горестъ изпреденъ —
лихъ пжтъ на умрѣли мечти.

Катъ старецъ ти спомняшъ и плачешъ,
де стене и чезне въ беди
и въ мигове ядно прекрачва
зовътъ на безстрашни деди.

Ти молишъ за миръ и забрава,
а плачешъ за горди сърца,
конто подъ глухи джбрави
разкъсва забрава сама.

Колко силна е твоята гордостъ
 да мълчишъ — и въ притомния мракъ,
 да разпъвашъ безлика срѣдъ злото
 свойтѣ нощи безъ вождъ и безъ стягъ!
 И срѣдъ болка дълбока да хранишъ,
 моя строга и мощна земя,
 синовеѣ на мирния празникъ,
 що въ бездрумнитѣ дни се стремятъ
 да пробудятъ отъ лишнитѣ пазви —
 съ непробуденъ и късенъ животъ —
 вси родени за подвигъ напразно
 и ненужни за свѣтлия бродъ.

ГИБЕЛЪ

Сякашъ струни мятежни разбива
 въ тъмна жажда бездрумния ужасъ
 и люлѣе въ смълчанитѣ ниви
 за знамение кървава ружа.

И запалена — съ пламъкъ разкъсанъ —
 тя катъ буря замряла потухва,
 дето демонъ проклятия ръси —
 или злото срѣдъ блѣсъкъ разпуква.

Въ тая болна земя, като струпей,
 тя расте и въ металния пламъкъ,
 тамъ предъ нейния друмъ ще пречупятъ
 зли весла неизбродни измами.

Като камъкъ огроменъ се свежда
 безъ миражи звездата на гибель,
 дето лихъ, бѣденъ лъчъ отъ надежда
 за жална забрава не иде.

ГНЕТЪ

Повиѣци смолни постила
тукъ демонъ презъ гжета мъгла
и ножа съ отблѣсъкъ застиналъ
просъсква низъ родни поля.

Завилъ като песъ срѣди буря,
гнетъ страшенъ въ безкрайни тъми
разсича и съ бѣсъ прекатура
измами за слънчеви дни.

А нощемъ вѣвъ болнитѣ язви
бичъ мраченъ сурово скрипти
и страшенъ срѣдъ облакъ миазми
огроменъ тризбець блѣсти,

Натегналъ е черния празникъ
на страшната кървава брань,
съ която царува раздраженъ
тукъ злобния гнетъ непризванъ

на нѣкаква вѣчна невѣда,
отплата за нѣкакъвъ грѣхъ —
съ тризбець въ живота наведенъ
и съ ликъ срѣди кърви огрѣнъ.

ИЗНЕМОГА

Всѣко утро тукъ кротката есенъ
своята рана ми носи на прѣсти,
дето сънно трепери провесенъ
и звѣнтежа на пламъци гжсти.

Азъ дочувамъ отъ малкитѣ пѣсни
на овчаритѣ сбрани подъ покривъ
стонъ на жалби и буря несвѣсна —
посредъ жажда и горестъ и поривъ.

И вѣвъ проститѣ думи се смѣе
буйна радостъ по Вѣчната Пролѣтъ,
срѣдъ миражи кждето се рѣятъ
бѣлоснѣжни небесни тополи.

А полята подъ студъ разцвѣтватъ
само язви огромни, стожгли,
дето бие и мрачно разява
бѣсенъ вѣтъръ ущелия дълго.

Че надъ душната пропасть — до Бога —
смерчъ настрѣхналъ отъ змийскитѣ жажди
вѣй магия на кръстѣи-знемога —
и погибель и смъртъ ни обсаждатъ.

ЧАСЪТЪ

Катъ цвѣтъ отъ сълзи призори
низъ мойта кръвъ се разцвѣтвява
отрада буйна и гори
на воля съ пламъкъ — и отсява
презъ властна родна скръбъ гласътъ
на бруленъ ярко въ мойта мисълъ
завета вихренъ на часътъ,
по чийто зовъ съмъ се унисълъ — —

Да видя въ свѣтълъ Ханаанъ
тукъ всѣки трѣмъ върху Валхала,
и слънчевъ плодъ навредъ разлянъ
на бистро лѣто, отзвучало
срѣдъ весель трудъ и унесъ светъ . . .
И само споменъ старъ и лишенъ
да бжде тоя кървосвѣтъ
отъ адска съвестъ въ мракъ раздвиженъ.

ПЛѢНЪ

Тукъ подъ ведритѣ разрухи
на измами и на глѣнъ
бродятъ съ калнитѣ кожуси
всички скити въ дългъ плѣнъ.

Тѣ причакватъ въ дни и нощи
въ стонъ безъ думи всѣки часъ,
който болно ще обточи
чиста скръбъ като алмазъ.

И въвъ засухъ мълчаливи,
подскрежени въ скръбъ и зло —
тамъ предъ свисналитѣ ниви
лѣятъ сълзи — вирь сребро.

А, когато въ малъкъ облакъ
слънцето потули ликъ,
тѣ забравятъ всѣка злоба
и надаватъ весель викъ.

Но настрѣхва пакъ небето
въ зной вериги и накрѣстъ —
надъ разпнать сякашъ снета
степь изгрѣла въ пламъ чевръстъ.

И тогава дълго, дълго
пѣстро жабче пакъ строи
срѣдъ трѣви къмъ Бога стълба —
свойтѣ клетви да брой.

И на него вси оставатъ —
да довърши всичко то —
и мълчатъ, кога минава,
вече лишно всѣко зло.

КЪМЪ БОГА

1

Кълниха постъпи, когато
Ти ликъ извишаваше кротко
надъ земната горестъ, разлята
по тъмния обръчъ на злото.

Но минаха дни оттогава
и Твоята пролѣтъ отмина —
и хидра незнайна, стоглава
въ сърцата ни съ повикъ раззина.

На пролѣтъ ще спиратъ пакъ ведри
въ лагура презъ Твоитѣ взори
надъ черния плетъ, като кедри,
цвѣтята на златни простори.

И вѣтъръ пакъ кротко ще милва
съ обѣтъ за неземната милость
по тъмни заглѣхнали ниви
срѣдъ горестъ въ забрава ранила.

Но златния ромонъ ще секне
подъ сприи, въ които се ронятъ
и мисли и горести сетни,
че мъртва е Вѣчната Пролѣтъ.

2

И Твоята пролѣтъ тукъ злобно притуля
усмивката страшна на древенъ палачъ!
Пакъ сухи талази разпуква и брули
съсь тѣхъ по очигѣ на днешния плачъ.

Надъ черни чумбери тя клепки отвори —
отъ тѣхъ се изсипаха гжсти джги —
и тѣхния ромонъ тѣй мрачно говори
съ бездѣнния виръ на всевѣчни тжги.

Въ полята тя кръсти безумния поривъ
къмъ кроткото слънце на бѣдния свѣтъ,
но нейния погледъ безъ знакъ се затвори
за всички лишени отъ нейнъ обѣтъ.

Стануватъ по друми пакъ язви хармани,
де сълзи пламтятъ и вопиятъ въ прѣстъта —
и грѣятъ студено разкжсани рани
и дебне съ разперени прѣсти скръбъта.

ПРОСЪНИЦИ

Презъ мъглитѣ невѣмъ азъ Те виждамъ,
като пролѣтъ унила доведенъ,
и надъ църквата птички пакъ нижатъ
дълги пѣсни за слънцето и Тебе.

И студена предъ калното рало,
съ мудар ходъ, пакъ измамната радостъ,
тукъ разсипва зора оскудяла —
безъ усмивка, безъ име, безъ святостъ!

И забързанъ, като призракъ на моста,
азъ се връщамъ, въ полята къячили
и разглеждамъ подъ мрачните нощи
всѣки знакъ за ехидни години.

Тамъ по синури глухи и прашни,
пакъ сироти съ молитви ще тръгнатъ,
и въвв зноя срѣдъ огънь разкращенъ
само сълзи, като дъждъ, ще изсъхнатъ.

ПОЛЕ

Катранени длани преплита
земята подъ снѣжната пепель,
а въ блатната пѣна се скита
зълъ вѣтъръ и тъне като свредель.

Презъ вихъра мразенъ преминахъ
полета пустинни и снѣжни —
срѣдъ звънката вихрена зима
съсь мисли за моръ неизбѣженъ.

И тука подъ стрѣхитѣ криви,
заглѣхналъ до вѣчнитѣ жалби,
азъ спомнихъ . . . тамъ въ дългитѣ нивии
Богъ скудната милостъ далъ бѣ,

която тукъ бремна слиза
надъ облакъ отъ буренна пепель
и спуща рой гибелни ризи
надъ кръстени въ черния купель.

Тѣ будни се рѣятъ въ умори
съ велика заглѣхнала горестъ
къмъ сфинксътъ съ пустиннитѣ взори,
на гроба, изъ мрака отворенъ.

БЛЪНОВЕТЪ

Жъмъ пропасти, кървава дия бележи хорото
на слѣпитѣ зрѣещи жажди презъ вѣчния лесъ
и грѣятъ смирено — погаснали сълзи отъ лотося,
тукъ нашитѣ блѣнове въ синя пустиня безъ вестъ

Сподирени съ кикотъ и въ бури отъ слънце несгрѣти,
тѣ съ радостъ заpirатъ въ обилния друмъ на скръбѣта,
и грѣятъ съ усмива — слънца, отъ които не свѣти,
ни Каиновъ лжчъ, нито гибель, ни черния резецъ на
мжстѣта.

Съ тѣхъ минало прѣсти свѣнливи прѣвива и плаче —
и сѣкашъ въ снъ стрѣхи закапватъ предпролѣтна
нощъ,
и въ тѣга съ болезнени стѣпки и въ трепетъ прекрачва
вредъ южня вѣтъръ — помръкналъ съ беззвездната
площъ.

И глухо и сѣкашъ съсъ радостъ въздушна поени
пакъ бързо селения свѣтли цѣвтятъ низъ снѣтъ,
и лихъ вѣнъ вѣтѣра тихо въ стѣкла потъмнѣли
заспива самотенъ съ въздишки въ бездомний си пжтъ.

УЧАСТЪ

Земята, въ утроба огромна, запазва
посѣти зърна, и за тебе, дете,
но злобно подъ смолната угаръ плете
нелепия подвигъ пакъ гибелна пазва,
кждето ще гинатъ въ унили редици
срѣдъ стрѣвния студъ — некълнили дори —
посѣти съ надежди зърната въ зори:
подъ буци безплодни, безъ ведри зарници.

Ти тѣй ще преминешъ съсъ скждния
споменъ
въ ущелия глухи, безбурно склоненъ —
и всуе ще търсишъ срѣдъ блѣсъкъ развѣнъ
трупѣтъ на снѣтъ си, отъ горестъ
заровень:
въ сърцето ти — въ тѣжни и снни
градини,
кждето безсннно виши параклисъ
вси бѣли лѣжи подъ небесната висъ,
катъ мъртви зърна отъ безплодни години.

СПОМЕНЪТЪ

Въ берлоги влажни е прибралъ
въ леса продъненъ вѣтъръ
съсъ злобенъ поривъ и игра
безкрайни жалби — и развѣва
надъ Тракия огромненъ крепъ
отъ майчини забрадки —
и грѣ споменътъ навредъ
катъ свиша мѣстъ за брата.

Въ полята съ повестъ е хвърлилъ
въ рѣкитѣ духъ незнаенъ
слова за кобния кадрилъ
надъ родни стрѣхи — въ тая
земя на заникъ оскудѣлъ
за всѣка участь мирна
и гробъ огромненъ, запусѣлъ —
за сънь по блѣнъ ефиренъ.

Но дето цвѣтъ е съ пламъ цвѣтѣлъ —
кълни пакъ стрѣкъ въ земята;
където пепель е развѣлъ
лихъ вѣтъръ край стадата —
ще бликне пламъкъ нощенъ пакъ;
деньтъ където чакатъ
деца надъ скърбенъ нощенъ прагъ —
възходъ ще зърнатъ въ мрака.

САМОТА

Азъ живѣя срѣдъ тѣжни долини,
дето вѣе и стене скръбъта
на макосани черни години —
притжпени въ студа на смъртъта

Тъмнини, натежали и гѣсти,
щомъ заспятъ съ тая скръбна земя —
тука братски могили безкрѣстни
пжть чертаятъ надъ кръвъ и листа.

И презъ сънь азъ ги виждамъ далечни
пакъ угаснали съ буря въ кръвъта,
или — вихъръ — все мощенъ и вѣченъ
и противници вѣчни въ смъртъта.

А легенди ми вѣтъръ разправя
срѣдъ скалитѣ отпадналъ, разбитъ —
и надъ него, катъ мършава крава,
дреме облакъ срѣдъ мрака забитъ.

Азъ живѣя срѣдъ тѣжни долини,
дето вѣе и стене скръбъта
отъ безплоднитѣ кобни пустини
на земята, живота, смъртъта

ВИХЪРЪ

Вихъръ пръсти изпочупи
съ бѣсъ джбравигѣ да бие,
и накса страшень струпей —
съ писъкъ, съ пукоть дето вие
въ тъмни хижи гладъ несмѣненъ,
дето радостъта е страшна
кати забравена измѣна —
въ сънь отвлечень, нѣкогашень.

Бурна ноць подь крепь минава —
вихъръ бърза съсь кошмари —
рѣси ядно, зълъ отвява
врѣдъ на всѣки прагъ вражари;
съ викъ разтрѣгва той навсжде
всѣки спомень тихъ за горестъ:
всичко, що бѣ, що ще бжде
все въ неволи, гладъ и болестъ.

Вихъръ внизва съ бѣсенъ писъкъ
по стѣклата ядна пѣсенъ, —
презь комини съ мразень плицъкъ
той протяга ликъ несвѣсенъ
и цѣлува полумъртви
бѣдни въ глѣхнали бордеи,
дето спиратъ морни жертви
и смъртъта беззлобно грѣе.

НА ХРИСТОСЪ

1

Като знаци лъчисти — лъчи на полярното лѣто
въ стонъ, предъ Тебе, молитви посока изгубватъ и гас-
натъ безвестни,
и цѣвти низъ замрѣлата есенъ, срѣдъ жалби несгрѣта,
надъ свѣта неспокойната горестъ съсь поривъ несвесень.

Оскудяла въ безкрайнитѣ угари глѣхне молитва,
де прагътъ на свѣта срѣдъ тъмитѣ извежда въ тъмницѣ,
и молитви, и мисль, и жажда безпѣтни политватъ
и въвъ тъмни затишия търсятъ спасителни жрици.

Но тамъ, Господи, тѣхния зовъ срѣдъ мечти не трепери,
нито лъчъ на свѣтилникъ безбурень и светъ се понася —
и е гнетъ, като мъртвата радостъ подъ душнитѣ сфери
Твоята бездна отъ милостъ къмъ бѣдния кълнъ не-
догасналь

Че слѣдъ Тебе — Ти, жертва за миръ и любовъ на
земята —
върху Твоитѣ стѣпки разцѣвна вражда непреклонна,
и разпалва съ проклятие тъмния демонъ гнездата
на разгулната жажда за кръвь и погибель огромна.

2

Азъ зная, Господи, пжтьтъ къмъ Тебе —
всѣки кжтъ ми е познатъ:
въ тъмитѣ азъ го виждамъ
разтѣгнать —
изпреченъ
нераздвоенъ
и свѣтъль. . .

Не искамъ водачъ за него. . .
Но той е трудень:
по него кръвъ елей навредъ искрѣе
и нищи духомъ мамятъ тамъ водачи
къмъ мрака непробуденъ,
и следомъ отвличатъ —
завѣки да се лутатъ —
забравени отъ жадъ души.

И трѣгналъ бихъ азъ самъ,
но тамъ се стелятъ съ болка
презъ прашнитѣ истжпи
на горестъ съкрушена
по пжтьтъ и низъ мрака,
и стонове на жалъ надаватъ —
премазани отъ нищета сърца.

Тамъ тѣ сж бѣдни жертви духомъ
и гаснатъ въ преизподни живи,
но тѣхний зовъ вредъ приковава
на Тебе вси обречени сърца —
и всѣки устремъ
за Твоя пжтъ решень —
не би преминалъ
самъ както Ти премина
презъ жива ширь отъ суета:

тукъ моръ насжщенъ днесъ цари
и всѣки би излѣгалъ —
запълвалъ би зовящитѣ уста —
би тѣпкалъ зѣлъ сирогнитѣ души:
отъ страхъ да не остане въ мракъ при тѣхъ—
отъ свойта милость победенъ,

НЕСМЪННОСТЪ

Въ равнинитѣ срѣдъ блѣсъци стрѣмни
съ вѣкъ се гонятъ виелици снѣжни,
дето лѣна въ блатата разсѣмва
и тъмней като образъ на грѣшникъ.

Тя е тжжна тукъ зимната сватба
на безкрайната сумрачна буря,
въвѣ която ухилень се радва
само земния демонъ разбудень.

И растатъ вредъ, невѣмъ като изворъ
тайни сълзи — рой мудень, безкраенъ —
и застинала злоба се внизва
като вѣкъ срѣди чернитѣ тайни.

А люлѣятъ се въ сѣнь брѣговетѣ
на потайнитѣ скѣпли миражи,
къмъ които безсѣнно изпредень
дреме пѣтя катъ старецъ прокажень.

И разсипва въ лѣжовнитѣ думи
на обѣта за тиха блаженность
вѣковѣчната горестъ безумни
тъмноискри джги отъ несмѣнность.

ВЪ УЩЕЛИЯ

Въ сѣрпъ отъ кръвь и духъ горятъ —
отъ ведъръ блѣсъкъ окрилѣни —
напредъ бездѣннитѣ зори
на нови дни въвѣ грѣмъ споени.

Тѣ въ тъмни нощи пламватъ съ вѣкъ
и грѣятъ въ древний бѣсъ на мрака
съ рѣцѣ на властникъ духъ великъ
предѣлъ разсипанъ и невзраченъ.

Тамъ идолъ страшенъ е развѣлъ
въвѣ култъ бездрумна черна гибель,
и неговиятъ зѣлъ предѣлъ
до всѣки мирень прагъ ще стигне.

Но нѣвга властно ще се спратъ
подъ стягъ разискренъ да похулятъ
предтечи змийския му пѣтъ
и мракъ коварень да разбудятъ.

До тамъ сѣ всички въ жертва дни
и сѣ трескавъ поривъ ще отминатъ,
но строгъ, като сѣдба, ще бди
тукъ всѣки зовъ надъ пламъ раззинатъ.

НОЩТА

Въ твойта люлка тъмна,
де на нийде свѣтъль друмъ не води —
въ стонъ люлѣягъ слѣпитѣ клисури
вѣгъръ хищникъ дорде съмне,
а въ мочури
кълна гние
и разтрѣгната студена
въ чадъ рѣждива броди
твоята гигантска дланъ
и преде надъ сведенъ
и разкжсанъ трупъ — земята
отъ катранъ и студъ —
смерчъ надгробни хороводи.

Ти замирашъ въ облаци и влага
и въ снъ тревоженъ злобно пакъ зовешъ:
палми мрачни сѣкашъ слага
отъ далеченъ край довлеченъ
твоя вѣгъръ, и облива
всѣки клонъ съсъ свѣтешъ скрежъ . . .

Нейде секва въ скудната забрава
твоя пиръ нелозованъ,
за да плисне и залѣе
мигомъ локви въ всѣки снъ —
да разтрѣгне и изтиска
отъ мъгливитѣ джбрави
всѣки коренъ за отрова —

и въвъ свойта жадъ разгулна,
жадъ, която въ мрака плисва
съсъ редици отъ вампири,
въ чадна, гибелна обнова,
ти откжсвашъ непробудни:
смѣхъ, надежди и обети.

О
нощъ — съюзница на блатнитѣ нероди,
изъ просторитѣ заскитанъ
твоя влаженъ, черенъ вѣеръ
въ полетъ мраченъ и развянъ —
съ непонятенъ слѣпъ захласъ се сплита
и прораства и цѣвти,
жакъ огроменъ зълъ тюлпанъ,
който брули и гнети
всички чакащи души.

А денътъ е тѣй далече —
въ мрака пламналъ тихъ миражъ,
и примамя и томи
въ свойта блѣда малка радостъ,
де съ внезапенъ глухъ размахъ
пакъ земята ще изпрече
своя тѣсенъ пжтъ проказанъ,
каленъ, катъ грѣхътъ бездѣненъ на живота,
и погасналъ безъ отрада
за разбуденитѣ страдни.

ЕСЕННИ ДНИ

Дни отъ свѣтлитѣ безумства
въ онѣмѣла есенъ скръбно —
при седѣнки срѣдъ мегданя,
или въ празникъ вечеръ кжсно —
тѣ сж вече въ залѣзъ лумналъ
и забрава острожбѣ
отшумява край гираня
тѣхний обликъ разпокжсанъ.

Тѣ сж минали отдавна —
звѣнко, бързо окрилѣни —
искроструенъ даръ раздали
по троха на всички гладни,
и въ пжтеката неравна —
днесъ отново разпилѣни —
често спомнятъ срѣдъ печали
вси за днитѣ въ есенъ златна.

Тѣ сж жадена отрада —
срѣдъ бездрумни черни грижи —
за ония, при които
нощемъ скитатъ, катъ вампири:
въвъ сънятъ имъ, вмѣсто радость,
зли неволи, или ниже
въвъ души тѣ имъ разкрити
дълго демонъ рой рапири.

. . . . .

Колко много проста радость
есеннитѣ дни разсипватъ
и раздаватъ съ пълна чаша —
подъ заскитания пушекъ
отъ разцѣвналъ огънь гладно —
сокъ отъ меденитѣ пити:
плодъ отъ златна лѣтна паша
и прикжтанъ въ хищна сущал . . .

ПРЕДТЕЧИ

Предъ нова ера въ тѣжна, родна, въ сѣнь, земя —
«съ зовъ въ бездѣнный миръ на властенъ духъ —
тѣ бдятъ и въ тѣхний устремъ смѣлъ, развянъ
цвѣтятъ лѣчи срѣдъ мракъ суровъ и глухъ.

Въвъ тѣхъ струи висока жалъ за миръ, любовъ —
и въ роденъ мъртавъ сѣнь зоватъ на пѣтъ —
къмъ други миръ, къмъ другъ лѣчистъ и тихъ покровъ:
тамъ где, ни огънь, мечъ и смъртъ рушатъ.

Презиратъ тѣ въ тъмитѣ всѣко кръстно зло, —
въ потока буенъ спиратъ съ гордъ пристѣпъ;
и скѣпи жертви, съ жребий тѣменъ и суровъ
презъ мракъ отбулватъ свѣтъ желанъ и скѣпъ.

Огзвѣнва въ тѣхъ дълбоко всѣки роденъ стонъ —
и скръбъ обилна въ тѣхнитѣ души —
пламги, потухва въ смутъ, въ тревоженъ дългъ звонъ
и властенъ зовъ отъ тѣхъ съсъ грѣмъ възбогъ ечи.

ВЪ ЕХИДНИТЪ НОЩИ

Живѣешъ ти мигове — тягостни вѣчности,
мой бѣденъ народъ и упоренъ предъ злото —
и знаешъ часътъ и не чакашъ ти нѣжности
съ венеца на свѣтлия, вѣчния лотосъ.

Живѣешъ години на дълги затмения
подъ страшния образъ на ножа нечаканъ,
де заника кървавъ рисува знамения
и смъртъ залюлява вси мрежи на мрака.

И вѣтъра пламналъ отъ кръвъ и просъници:
надъ тебе кошмарнитѣ нощи развява —
и ти, катъ проказанъ, живѣешъ на вѣдица —
зозящъ, разкървавенъ надъ пѣклена яма.

Ти чакашъ спасителъ срѣдъ праздни безумия,
безвестенъ спасителъ въ ношѣта преизподна,
и вѣтъръ плющи и невесель придумва ни,
че факли погасватъ въ тъмитѣ надгробни.

Ще минатъ години безплодни въ пустинята
на тоя животъ и надвластенъ и страшенъ,
когато ще минатъ вечъ мъртви, разминати
колитѣ на яркъ позоръ безучастно.

ВЪРХЪТЪ

Азъ зная хорище въ горитѣ,
ждето растне жалъ — — Гори
въ забрава тамъ презъ стонъ разбита
тжга на поривъ бѣлокридѣ.

Тамъ сѣнки вихъръ зълъ разпрѣсква —
презъ жалби споменѣтъ се вий.
Надъ гробъ до гробъ смъртъта ли лѣска
и дѣждѣ кръвѣта ли още мий?

И сякашъ въ ропотъ днесъ разплаканъ
вѣрхѣтъ вѣвъ буря пакъ гърми —
и гордѣ вѣвъ буря пакъ се кланя
тамъ ужасъ въ мрака и вѣрви.

Но тамъ отсява се дълбоко,
презъ дългѣтъ сѣнь или тжга,
завѣта властенъ на пророка —
вѣрхѣтъ на кървава земя.

ЗИМЕНЪ ВѢТЪРЪ

Разпрѣснатъ, разхълцанъ пакъ вѣтъръ ридае
и жалби безкрайни разсипва на кръстѣ
и ядно вѣвъ стрѣхитѣ съ мразенъ потрѣсъ
се хваща презъ вопли, скимти и терзае.

Самотни и черни полята наклонятъ
челата си мъртви за звѣнкия ледъ
на бѣсния северенъ полюсъ — и вредѣ
на Сибиръ цѣлувката зѣе съ канони.

И сякашъ потънала нѣкаква радостъ
напѣвъ пакъ отпраща подъ дългѣтъ притжнѣ,
и плачатъ бездрумници съ вѣчния сѣнь —
и сѣхнатъ дълбоко пакъ сѣлзи надъ клади.

Тѣ гаснатъ въ прокобнитѣ сѣнища тжжни
на ужаса гѣменъ низъ мъртви поля —
прокудени сѣнки, въ които отля,
вѣрховната правда повеля насжщна.

СЪПЖТНИЦА

Азъ ти сочихъ пустини умрѣли,
дето махатъ разбунени гриви
вѣтроветъ отъ гнѣвъ ослѣпѣли
въ атмосфери на пламъци сиви.

И поиска ти въ мойтѣ пристѣпи
да ми бждешъ съпжтница вѣчно
и разсила срѣдъ блѣнове скжпи
свойта обичь катъ ласка далечна.

Ти ми даде лжчисти минути —
непригодна за миръ срѣди злото —
и пристѣпи прагътъ ми порутенъ
съ нова радостъ, и мисль, и кротостъ.

И грѣхътъ на живота не смогна
въ преизподни и мракъ да разкжса
върху насъ своя прѣстенъ отровенъ —
свойта слѣпа мълва да порѣси.

Ний за него ще бждемъ немирни
а въ закана белязани съ гибель —
пакъ ще видимъ въ пустинитѣ ширни,
че наново измами развилъ е.

Но до крайния ликъ на сждбата,
дето страхъ само скита озжбенъ,
ний ще бждемъ упорни въ земята
на убийства, на кръвъ, и на тътенъ.

КЪМЪ ВЪЗХОДЪ

Вѣрвай въвъ възхода свѣтълъ и безбуренъ,
който ликъ оглежда въ чиститѣ души —
вѣрвай въ подвига на словото и туряй
мостъ къмъ свѣтлий день, де другъ животъ гъмжи!

Вѣрвай! . . . Непокорна дълга нощъ отмина —
уморено слитатъ сетнитѣ тъми:
надъ свѣта катъ пламъкъ ясенъ отъ години
грѣй единъ завѣтъ и въ строга власть кѣнти.

Тия дълги дни и мрачни ноши слизатъ
съ трепетъ къмъ брѣга на миренъ край лжчистъ —
тамъ зора катъ пѣсенъ, съ златно слѣнце ниже
на живота днитѣ — бавно листъ следъ листъ.

Радостъ искроструйна ще разцѣвне следомъ —
вредъ на всѣки прагъ, кждето е развялъ
нѣвга призракъ страшенъ своя станъ — да гледа,
какъ безъ зовъ пустѣй живогъ и земенъ дялъ.

Не унивай! Вѣрвай! Твърдъ и буденъ вѣрвай,
както вѣрвашъ, че следъ нощъта иде день:
Мъртва е земята — въ болно време — и играй
живъ Възхода надъ зори, катъ звезденъ блѣнъ.

ЗОВЪ

Въ тия бисернозвѣтящи дни срѣдъ слънце
въ блѣдна пара свѣтягъ роднитѣ поля:
ширь безлюдна крие всѣко скжпо зрѣнце,
де скръбъта въздишки съ плачь навредъ проля.

Ще заглѣхнатъ въ сѣнь безвестни и нечути
тия мисли тѣжни и презъ сълзи зовъ —
тия длани въ кръвь и калъ и зовъ незвученъ
гибель спяща сж за хищниятъ ни ловъ.

Правда! Одѣлотворение! О, брате,
вредъ това сж тѣ и тѣхния животы!
Ний кърмимъ Мамонъ и въ дверитѣ му злати
тѣхъ рисуваме въ масивенъ златъ хомотъ.

Стжпихъ нѣкога на калната плѣзица,
заникъ гаснеше и сѣкашъ озлобенъ
тамъ ми разгълми, че страдатъ тѣ — пълчища
и изписа надъ скръбъта грядущий день.

Ще пребждатъ дни и ний ще си отминемъ
и Моллоха зълъ, изъ приказкитѣ прѣвъ,
ще се среща въ сѣнища, де ярко гине
злото предъ възходъ и подвизи безъ кръвь.

МЖЧЕНИКЪ

Широкъ е надземния свѣтъ и безсмъртенъ
живота по него,
и ти, като листъ прекосенъ и повѣхналъ,
обреченъ на смъртъ,
не будишъ отъ сѣнь и не спиращъ ча-
сътъ, който въ горестъ разгѣга
ведень, всѣка ноцъ надъ помръкнали-
угари твоята плѣтъ.

Ти спомняшъ за минали дни на младежки
години, и плачешъ,
и твоята скръбъ ти се вижда безлика и
малка назадъ,
и искашъ въ умора да спрешъ върху
калнитѣ ниви, де грачи
катъ гарванъ ехиденъ пустошь необглед-
на — кълнящъ и нерадъ.

Ти спиращъ загледашъ въ небето: удав-
ници тъмни потѣватъ
— рой облаци тамъ — и отново изплуватъ
подути, безъ взоръ,
и въ твоята душа пакъ снѣжи и жесто-
ко, безъ изходъ разгѣва
невидимъ мжчитель пакъ страница пълна
съ закани и моръ.

Тревожния день отминава и дълго и бол-
но поглежда
привечеръ безбурна, и жалби въвъ тебе
по пжтя кърми,
и ти полуслѣпъ отъ умора по друми
безкрайни отвеждашъ
една пригвоздена душа върху бездни,
де края гърми.

А твоята майка, съ молитви въвъ пър-
витѣ детски години,
навсѣкжде въ трепетъ честита те виж-
даше гордъ и безъ скръбъ. . .
Забравени спятъ тамъ на майка мечти-
тѣ въ подземни градини,
понѣкога дето съ въздишка отвежда те
спомена скжпъ.

Профирка ли звучно запѣва въ съня ти
на пролѣтъ въ ливади,
щурцитѣ ли далави пѣятъ въвъ юлската
бисерна нощъ —
ти виждашъ насъне и Бога съсъ везни
срѣдъ ангели млади
и сутринъ отъ тъмно ти мишци напрѣ-
гашъ съ разюздана мощъ.

Широкъ е надземния свѣтъ и безсмър-
тенъ живота по него
и ти, като листъ прекосенъ и повѣхналъ,
обреченъ на смъртъ,
не будишъ отъ сънъ и не спирашъ ча-
сътъ, който въ горестъ разтѣга
вѣсденъ, всѣка нощъ надъ помръкнали
угари твоята плътъ.

КОПНЕЖЪ

Единъ върховенъ гордъ копнежъ
въвъ менъ възвръща се потайно —
и всѣки день предъ менъ снѣжи
надъ моя пжтъ пакъ лжчъ безкраенъ.

На ранъ и тъменъ кръстопжтъ —
разпнать въ земни преизподни —
азъ чувахъ воплитѣ въ зовѣтъ
на братъ белязанъ за прокоби.

Поличби лумнаха далечъ,
сърце погасна уморено,
и остро свѣтна като глечъ
кръвѣта на жертвата смирена.

Покрусенъ върнахъ се назадъ,
угасна въ мене всѣка вяра:
уби тамъ брата своя братъ
и смъртъ догони смъртъ въ превара.

Но днесъ копнежъ пакъ въ менъ пламти
да бжда тукъ полезенъ скрито —
и гордъ да вѣрвамъ, че кълни
възрно на радостъ неразбита.

АХАСФЕРЪ

Твойта бѣлокждра вечерь
отъ размисълъ и отъ клетви
въ тая овдовяла бяла зима
на притома и на скръбъ,
катъ стрела незрима,
(нито спира, ни зове)
съ плачъ свисти надъ вѣтви
отъ пустинни вѣкове.

Вѣятъ студъ и мракъ и грѣятъ
вѣтви на заблуда,
на масивенъ смоленъ вѣрь,
срѣдъ които безъ пробуда
пжтъ легенда дълга вие
и смъртѣта въ проказа зрѣе.

Ахасферы! Проклетъ! И клетъ навѣки!
Ахасферъ — проклетъ — въ жаждата на
слѣпи.

въ мъртвобѣлитѣ миражи
на прорсци, мжченици,
въ трепета последенъ на умирающа
и отъ мъртвитѣ — умрѣли вѣрващи,
че пребжаватъ — стражи
въ тая свята прѣстъ зовяща,
че ще дойдатъ — петъ на метъръ —
въвъ часътъ на второто пришествие.

УРАГАНЪТЪ

Потопенъ въ изумруда на ведри гори
и невѣмъ срѣди сънища пламналъ внезапно
ураганътъ разкжсанъ срѣдъ пламъкъ зарй
равнинитѣ въвъ ленти, въ свѣткавици златни.

Милиардъ новолунни призвездни мечти,
като смуть за безгрижния кротъкъ бездрумникъ,
ураганътъ отпуска безъ взоръ и звѣнти
срѣди мрежа на вѣери грѣмко, пробудно.

Той ни носи подъ крепъ ослѣпѣла сѣдба
и пици и повѣхнали прѣсти разперилъ —
прѣвъ люлѣе съсъ викове слѣпа мѣлва —
въ истуканъ разломенъ — скръбно земнитѣ сфери.

И въ настрѣхнали виещи стѣлпове прахъ
той зове ни съ убити въ страдание мисли,
дето войнства на Бога съсъ злобна игра
зълъ сподиря невѣмъ въ лесоветѣ безлистни.

Въ тая мъртва земя не бѣсней ли съсъ бунтъ
върху нищия свѣтъ този кръстенъ бездомникъ?
Въ преизподни — разсечени съ тжженъ корундъ —
не размахва ли шпага катъ сжщи разбойникъ?

Ураганътъ — молитва и пламенна жадъ —
като смъртъ срѣдъ полята на ужасъ отзвѣнва,
и разпнать бунтовникъ съсъ споменъ нерадъ
ослѣпѣлъ, уморенъ срѣди трѣсъкъ осѣмва.

НА ЕДИНЪ УЧИТЕЛЪ

Както нѣкога, мисля за тебе съсь скръбь.
Отъ години очаквахъ азъ твоята гибель,
но съмъ билъ всѣки день неподготвенъ — и жбъ
върху менъ днесъ отпуща огромна егида.

Метеоръ върху черни измами накръстъ,
ти поиска презъ мрака да водишь къмъ слънце
вси забравени нищи на слѣпъ кръстопятъ,
и раздаде живота си — сетното зрѣнце.

Но тукъ кой те разбра и обикна катъ братъ?
Катъ хиени завиха и пламъкъ ехиденъ
блясна въ погледа страшенъ на тия стада,
и повѣхнаха твоитѣ пориви свидни.

Върху всѣка обходена стѣпка земя,
дето слънце ти чакаше буденъ и кроткъ
днесъ е легнала тъмна, гнуснава змия,
и отровата грѣе по пѣтя на злото.

Може би ще преминатъ години — и ти
тукъ ще бждешъ потърсенъ отново — и сълзи
ще извика пакъ твоео слово въ мечти,
и змията, нелепъ истуканъ, ще замръзне

И ти жертва велика ще бждешъ за тѣхъ:
за ония, които гнетиха те злобно —
ослѣпѣли и страшни отъ кърви и грѣхъ,
като сганъ озвѣрена предъ време сѣдбовно.

БРѢГЪТЪ

Къмъ погаснала пропасть отвлича
онѣмѣлия поривъ въ смъртта. . .
Тѣй е тъменъ, сломенъ, но обичамъ
да се връщамъ при него въ нощъта —
да зова, да зова и заклинамъ
и да мѣря отъ него до менъ.
дето пѣтя потѣва изминатъ
за години — презъ мракъ и безъ блѣнъ.

Свѣтлината къмъ заникъ искрѣе:
всѣки день азъ дочувамъ далечъ
тамъ отъ нейния виръ като рѣеръ
модра пролѣтъ се буди, и съ мечъ
вредомъ младия вѣгъръ настрѣхва
и пламтятъ въ хоризонта джги,
дето злобно напѣстренъ издѣхва
и миража надъ нимба лжки.

Оскудялъ въ тъмнинитѣ и болно
до безкрая се пѣтя прострѣлъ —
безначалие тъмно и волно
съ кръвъ простора обагря замрѣлъ.
Азъ не помня кога съмъ започналъ
обезвѣренъ да търся брѣгътъ,
срѣди злобно шумящитѣ нощи —
катъ изгнаникъ, безъ радость въ свѣтътъ.

ЕДНА ЕСЕНЬ

Мъртва — тая есен, подъ земята,
срѣдъ смъртъта ковчегъ си сътвори,
а кънти и — гордъ и силенъ — мята
мразенъ день тѣга и въ мракъ гори.

Следомъ всичко тѣй ли ще загине?
Падатъ капки — сълзи надъ блата.
Палма отъ далечнитѣ години
вози Юлий въ златнитѣ лѣта.

Колко много мѣдра скръбъ разлива
тоя ситенъ дѣждъ навѣнъ безъ зовъ.
Сякашъ блато слънцето закрива:
плащъ въ небето — въ мракъ и безъ любовь.

И залутанъ, ненадеенъ споменъ
въ мрачни нощи иде отдалечъ —
той се връща боленъ въвъ притома
и ми спомня злобенъ подла съчь.

Тамъ подъ стрѣхата засмѣнъ и сгушенъ
ходи нѣкой, спомня кървавъ пиръ,
пакъ блѣнува, нейде да подуши
и засмуча крѣвь, като вампиръ.

Ти тежишь, червена, мрачна есенъ, —
сякашъ скалпъ огроменъ надъ свѣта:
въ слънчевъ пѣтъ кънтеше стройна пѣсенъ —
днесъ срѣдъ мракъ скоси я зѣлъ гнета.

Азъ не помня дали съмъ изминалъ,
цѣла младостъ въ невидимъ погромъ,
но превива се пѣтя катъ гривна
и ме води къмъ черния домъ,
дето вечеръ — и си въ и повѣхналъ —
се подгѣва и злобно мълчи
въ дългъ сънь върху призраци яхналъ,
катъ просъница, брѣтъ безъ лѣчи.

РОСВЕЛЪ

Събуди ме — своя сън да ти разкажа —
самъ и раненъ отъ вражари, азъ чезна
върху конь обезумѣлъ надъ бездни и блата.

Бистрозвездна
висъ преминала невѣмъ
съ тайни химни въ синитѣ лѣта
на миража въ сѣнния пожаръ —
ти, като цвѣте късно въ есенята,
разцвѣтъ предъ моя трѣмъ,
дето слитатъ звучнитѣ ята —
сѣнки на скръбъта и на смъртъта,
като тайна зла въвъ сепнатъ луненъ сънъ,
сякашъ гордъ и гнѣвенъ ти открихъ,
че безъ тебе злобно въвъ свѣта
всѣки споменъ — кълнъ
на горестъ въвъ нощъта
за забрава въ мрака слѣпъ разбихъ
и въ гробъ незнаенъ зълъ зарихъ.

— — И тамъ,
моя прагъ
въ глухи полунощи —
вредъ загляданъ, вредъ повѣхналъ —
и въ дъжда и въ степъта —
отъ години пустъ срѣдъ влаженъ мракъ
и неутолимъ въ искряща страсть и пламъ
самъ възлюби горко призраци отъ всички нощи.

И въвъ свойтѣ пламенни възторзи
ти отмина съ наведена глава,
дето съ жалби, въ сънъ разсеченъ,
зѣзнахъ въ буря и гадахъ угрози —
и въ разрухи, въ день отъ скръбъ помжтенъ,
пакъ сърцето съ трепетни слова
те потърси нѣжно
и ме върна въ горестъ, въ страхъ запжтенъ
къмъ разплаканитѣ стѣпки
на разбита отзвучала радостъ прѣжна.

И тамъ въ синя пожарна джга —
призракъ скжпъ предъ менъ разперенъ —
твойто звучно име, срѣдъ фонтаненъ тътенъ
вредъ разлѣ въ полята стенеща тжга — —
(А полята студъ прекрачи —
легна злобенъ и невѣренъ).

И азъ минахъ тягостни извиви,
дето виждахъ съ дни да плаче
върху всѣки хозонтъ напредъ
съ зовъ една излъгана надежда.

И срѣдъ сѣннитѣ зори
въ припѣвъ равномеренъ и жестокъ —
азъ цвѣтѣхъ,
но гнетенъ въ пробуда —
самъ да прецвѣтя
и, увѣхналъ цвѣтъ,
да те виждамъ само въ знойнитѣ просѣници,
въ пламъ когато заникъ бѣлъ навежда
пакъ крило да приласкай и утеши

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Родина	3 стр.
2. Гибель	5 "
3. Гнетъ	9 "
4. Изнемога	7 "
5. Часътъ	8 "
6. Пленъ	9 "
7. Къмъ Бога	10 "
8. Просъници	12 "
9. Поле	13 "
10. Блѣноветъ	14 "
11. Участь	15 "
12. Споменътъ	16 "
13. Самота	17 "
14. Вихъръ	18 "
15. На Христосъ	19 "
16. Несмѣнностъ	22 "
17. Въ Ущелия	23 "
18. Нощта	24 "
19. Есенни дни	26 "
20. Предтечи	28 "
21. Въ ехиднитѣ нощи	29 "
22. Върхътъ	30 "
23. Зименъ вѣтъръ	31 "
24. Съпжтница	32 "
25. Къмъ възходъ	33 "
26. Зовъ	34 "
27. Мжченикъ	35 "
28. Копнежъ	37 "
29. Ахасферъ	38 "
30. Ураганътъ	39 "
31. На единъ учителъ	40 "
32. Брѣгътъ	41 "
33. Една есенъ	43 "
34. Росфелъ	44 "

„моя лумналъ сънь по слѣпата заблуда.
 . . . . .

Но минаха дни —
 и въ нѣжнолиста ведра пролѣтъ
 пролѣтния Богъ презъ заливъ бѣлоснѣженъ
 Росвелъ
 пакъ довелъ,
 мечта, безъ скръбъ, безъ сълзи въ пожъл-
 тѣлий свѣтъ.

И азъ трѣпна цѣлъ, пробуденъ вѣвъ истоми —
 рой свѣткавици отъ шеметъ въ зовъ пре-
 плетени
 и лазурно-свѣтла пролѣтъ върху мъртвитѣ
 прокоби,
 като въ люлка ме люлѣе
 и съсь пориви разсипва въ звученъ ромонъ
 синя приказка надъ мене.